

TITULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS

Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia

Técnica e práctica da conservación activa e preventiva dos bens escultóricos

Departamento: Conservación e restauración de escultura

Obrigatoria da especialidade	Curso: 4º escultura	2º Cuadrimestre	8 ECTS
------------------------------	---------------------	-----------------	--------

Teórico-práctica

Profesor: Antón Pereira Abonjo
anton.pereira@edu.xunta.gal

Horario: 15 horas semanais

DESCRIPCIÓN DA MATERIA

Aplicación dos sistemas e técnicas de intervención para a conservación activa e preventiva, e restauración dos bens escultóricos. Estudo de alteracións, para establecer diagnoses e propostas de tratamento. Definición dos criterios de intervención. Execución dos tratamentos de conservación-restauración propios, mediante obra real ou, ocasionalmente maquetas. Elaboración de informes.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos
T9	Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X1	Contextualizar o ben cultural, entendendo o seu significado como testemuña documental para o seu respecto e transmisión.
X2	Coñecer e identificar a composición material do ben cultural e os procedementos e técnicas empregados na súa elaboración.
X4	Determinar os exames ou análises precisos e avaliar os seus resultados.
X7	Deseñar sistemas e tratamentos de conservación e restauración
X11	Acadar a capacidade de colaborar e traballar en equipo con outros profesionais, establecendo os mecanismos axeitados de comprensión e diálogo interdisciplinario.

X15	Coñecer os riscos laborais e as medidas e normas de seguridade e saúde e a súa aplicación para o restaurador, os bens culturais e o medio
X16	Avaliar a eficacia dos tratamentos realizados.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE DE ESCULTURA	
EE1	Diagnosticar as alteracións dos bens escultóricos e dos seus materiais constitutivos mediante o seu exame, identificación, análise e valoración.
EE2	Decidir e executar os tratamentos máis adecuados a cada caso, poñendo en práctica os coñecementos, os criterios, os procedementos técnicos e as habilidades e destrezas adquiridas.
EE4	Planificar, documentar e facer o seguimento do proceso de conservación e restauración dos bens escultóricos, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente.
EE5	Establecer un diálogo interdisciplinario con outros profesionais relacionados co ámbito do patrimonio cultural, especialmente no concerner ao patrimonio escultórico.
EE 8	Realizar unha análise crítica da metodoloxía, os tratamentos e os materiais empregados e avaliar a eficacia da intervención realizada.
EE10	Utilizar os recursos que as novas tecnoloxías facilitan para o desenvolvemento do exercicio profesional.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA MATERIA	
Coñecer e diferenciar outros materiais orgánicos empregados en escultura tradicional e as súas alteracións.	
Coñecer e diferenciar materiais empregados en escultura contemporánea e as súas alteracións.	
Deseñar os sistemas e tratamentos de conservación e restauración máis axeitados a estas obras e levalos a cabo, poñendo en práctica os coñecementos, os criterios, os procedementos técnicos e as habilidades e destrezas adquiridas.	

UNIDADES DIDÁCTICAS		
Unidade	Subtemas	% no total da materia
Outros materiais orgánicos empregados en escultura tradicional	-Natureza dos materiais -Alteracións -Tratamentos	50%
Escultura Contemporánea	-Introdución -Materiais constitutivos -Alteracións -Tratamentos	50%

PLANIFICACIÓN DOCENTE

Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Sesións maxistras	50		50
Resolución de problemas ou exercicios	20	5	25
Prácticas de laboratorio	110		110
Estudo e/ou traballo autónomo		15	15
Total	180	20	200

METODOLOXÍA DOCENTE

Metodoloxía	Descrición
Sesións maxistras	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas ou exercicios. Informes, memorias de prácticas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (talleres de conservación-restauración).

SISTEMAS DE AVALIACIÓN

Método	Criterios	% avaliación
Probas escritas, combinando respostas longas e curtas	- Aplicación dos coñecementos adquiridos - Corrección no desenvolvemento do exercicio	45 %
Resolución de problemas e/ou exercicios (Lectura, resumo e comentario de textos) Informes, memorias de prácticas	- Puntualidade na entrega - Calidade: rigor técnico; grao de aplicación de conceptos teóricos - Capacidade de reflexión, síntese para establecer conclusións - Claridade e eficacia na expresión. Forma	15 %
Observación sistemática a través do seguimento do traballo na aula-taller	- Participación - Interese - Asimilación e aplicación dos coñecementos adquiridos.	40%

	<ul style="list-style-type: none"> - Calidade no traballo - Responsabilidade no traballo - Capacidade de organización - Asistencia continuada 	
Total		100 %

OUTROS COMENTARIOS A AVALIACIÓN E MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Dado o carácter práctico da materia, a asistencia é necesariamente obrigatoria.

A non asistencia ás clases implicará a imposibilidade do desenvolvemento correcto da materia, repercutindo necesariamente na cualificación e na perda da avaliación que se realiza de modo continuo ao longo do curso.

Avaliarase así, de forma continuada, o progreso no proceso de aprendizaxe, incluíndo este proceso todos os resultados acadados no traballo de clase (realización de todas as prácticas, exercicios ou traballos dentro do calendario e prazos estipulados), e nos exames propostos ao longo do curso.

Ao rematar o curso, na convocatoria ordinaria, se realizará un exame final que servirá de recuperación parcial/total segundo as partes non superadas.

A avaliación ordinaria poderá incluír a realización de probas específicas finais, ademais das probas e procedementos recollidos dentro da aplicación da avaliación continua.

Os alumnos que non a superaran a convocatoria ordinaria terán a posibilidade de presentarse á convocatoria extraordinaria.

De cara á avaliación extraordinaria, o alumno terá que realizar unha proba escrita e, unha vez superada esta, unha proba práctica da materia.

ATENCIÓN PERSONALIZADA

Ofrecese atención personalizada ao alumnado durante todo o curso. As titorías poderán ofrecerse no despacho do profesor ou mediante correo electrónico

BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA

- Blank, S. (1990). An introduction to plastics and rubbers in collections. *Studies in Conservation*, 35(2), 53-63.
- Horie, C. V.: *Materials for Conservation. Organic Consolidants, Adhesives and Coatings.*

London,

- Butterworths, 1987, 1990 (reedición).
- Lidia Righi. *Conservar el Arte Contemporáneo*. Ed. Nerea.
- Grattan, D. W. (1993). Degradation rates for some historic polymers and the potential of various conservation measures for minimizing oxidative degradation. In *Symposium'91: saving the twentieth century; the degradation and conservation of modern materials= Sauvegarder le XXe siècle la dégradation et la conservation des matériaux modernes* (pp. 351-361).
- Canadian Conservation Institute. (1993). *Saving the Twentieth Century: the Conservation of Modern Materials*.
- Anita Quye and Colin Williamson: *Plastics. Collecting and Conserving*. NMS 1999.
- Shashoua, Y. (2012). *Conservation of plastics*. Routledge.
- Shashoua, Y., & Thomsen, S. (1993). A field trial for the use of Ageless in the preservation of rubber in museum collections. In *Symposium'91: saving the twentieth century; the degradation and conservation of modern materials: abstracts= Sauvegarder le XXe siècle la dégradation et la conservation des matériaux modernes* (pp. 363-372).
- Jablonski, E., Learner, T., Hayes, J., & Golden, M. (2003). Conservation concerns for acrylic emulsion paints. *Studies in Conservation*, 48(sup1), 3-12.
- Morgan, J., & Galleries Commission. (1991). *Conservation of plastics: an introduction to their history, manufacture, deterioration, identification and care*.